Luk

Chapter 2

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

1

Ἐγένετο	δὲ	ἐν	ταῖς	ἡμέραις	ἐκείναις,	ἐξῆλθεν	δόγμα	παρὰ	Καίσαρος
Ikawa	na	katika	siku	siku	zile	ilitoka	amri	kutoka-kwa	Kaisar
G1096	G1161	G1722	G3588	G2250	G1565	G1831	G1378	G3844	G2541

Αὐγούστου,	ἀπογράφεσθαι	πᾶσαν	τὴν	οἰκουμένην;
Augústos	waandikishwe	dunia-yote	dunia	dunia
G0828	G0583	G3956	G3588	G3625

Siku zile Kaisari Augusto alitoa amri kwamba watu wote waandikishwe katika ulimwengu wa Kirumi.

2

αὕτη	ἀπογραφὴ	πρώτη,	ἐγένετο	ἡγεμονεύοντος	τῆς	Συρίας	Κυρηνίου.
hii	orodha	ya-kwanza	ilifanyika	alipokuwa-liwali	wa-Shamu	Shamu	Kurēnios
G3778	G0582	G4413	G1096	G2230	G3588	G4947	G2958

(Orodha hii ndiyo ya kwanza iliyofanyika wakati Krenio alikuwa mtawala wa Shamu).

3

καὶ	ἐπορεύοντο	πάντες	ἀπογράφεσθαι,	ἕκαστος	εἰς	τὴν	ἑαυτοῦ	πόλιν:
na	wakaenda	wote	kuandikishwa	kila-mtu	kwenye	mji	wake	mji
G2532	G4198	G3956	G0583	G1538	G1519	G3588	G1438	G4172

Kila mtu alikwenda kuandikishwa katika mji wake alikozaliwa.

4

Ἀνέβη	δὲ	καὶ	Ἰωσὴφ,	ἀπὸ	τῆς	Γαλιλαίας	ἐκ	πόλεως	Ναζαρὲθ,
Akapanda	pia	na	Iōsēph	kutoka	Galilaya	Galilaya	kutoka	mji	Nazareth
G0305	G1161	G2532	G2501	G0575	G3588	G1056	G1537	G4172	G3478

εἰς	τὴν	Ἰουδαίαν,	εἰς	πόλιν	Δαυὶδ,	ἥτις	καλεῖται	Βηθλεέμ,
kwenda	Yudea	Yudea	kwenye	mji	wa-Dauíd	ambao	unaitwa	Bēthléem
G1519	G3588	G2449	G1519	G4172	G1138	G3748	G2564	G0965

διὰ	τὸ	εἶναι	αὐτὸν	ἐξ	οἴκου	καὶ	πατριᾶς	Δαυίδ--
kwa-sababu	yeye	alikuwa	yeye	kutoka	nyumba	na	ukoo	wa-Dauíd
G1223	G3588	G1510	G0846	G1537	G3624	G2532	G3965	G1138

Hivyo Yosefu akapanda kutoka mji wa Nazareti ulioko Galilaya kwenda Uyahudi, mpaka Bethlehemu, mji wa Daudi, kwa sababu yeye alikuwa wa ukoo na wa nyumba ya Daudi.

5

ἀπογράψασθαι	σὺν	Μαριὰμ,	τῇ	ἐμνηστευμένῃ	αὐτῷ,	οὔσῃ	ἐγκύῳ.
kuandikishwa	pamoja-na	Mariám	aliyeposa	aliyeposa	kwake	alikuwa	mja-mzito
G0583	G4862	G3137	G3588	G3423	G0846	G1510	G1471

Alikwenda huko kujiandikisha pamoja na Maria, ambaye alikuwa amemposa naye alikuwa mjamzito.

6

Ἐγένετο	δὲ	ἐν	τῷ	εἶναι	αὐτοὺς	ἐκεῖ,	ἐπλήσθησαν	αἱ	ἡμέραι
Ikawa	na	walipokuwa	huko	kuwa	wao	huko	zikatimia	siku	siku
G1096	G1161	G1722	G3588	G1510	G0846	G1563	G4130	G3588	G2250

τοῦ	τεκεῖν	αὐτήν.
za-kuzaa	kuzaa	yeye
G3588	G5088	G0846

Wakiwa Bethlehemu, wakati wa Maria wa kujifungua ukawa umetimia,

7

καὶ	ἔτεκεν	τὸν	υἱὸν	αὐτῆς,	τὸν	πρωτότοκον,	καὶ	
na	akazaa	mwana	mwana	wake	mzaliwa-wa-kwanza	mzaliwa-wa-kwanza	na	
G2532	G5088	G3588	G5207	G0846	G3588	G4416	G2532	

ἐσπαργάνωσεν	αὐτὸν,	καὶ	ἀνέκλινεν	αὐτὸν	ἐν	φάτνῃ,	διότι	οὐκ
akamfunga-nguo	yeye	na	akamlaza	yeye	katika	hori	kwa-sababu	hakukuwa
G4683	G0846	G2532	G0347	G0846	G1722	G5336	G1360	G3756

ἦν	αὐτοῖς	τόπος	ἐν	τῷ	καταλύματι.
kulikuwa	kwao	nafasi	katika	nyumba-ya-wageni	nyumba-ya-wageni
G1510	G0846	G5117	G1722	G3588	G2646

> naye akamzaa mwanawe, kifungua mimba. Akamfunika nguo za kitoto na kumlaza katika hori ya kulia ng'ombe, kwa sababu hapakuwa na nafasi katika nyumba ya wageni.

8

Καὶ	ποιμένες	ἦσαν	ἐν	τῇ	χώρᾳ	τῇ	αὐτῇ,	ἀγραυλοῦντες	καὶ
Na	wachungaji	walikuwa	katika	nchi	nchi	ile	ile	wakilala-mashambani	na
G2532	G4166	G1510	G1722	G3588	G5561	G3588	G0846	G0063	G2532

φυλάσσοντες	φυλακὰς	τῆς	νυκτὸς	ἐπὶ	τὴν	ποίμνην	αὐτῶν;
wakilinda	zamu	za-usiku	usiku	juu-ya	kundi	kundi	lao
G5442	G5438	G3588	G3571	G1909	G3588	G4167	G0846

> Katika eneo lile walikuwako wachungaji waliokuwa wakikaa mashambani, wakilinda makundi yao ya kondoo usiku.

9

καὶ	ἄγγελος	Κυρίου	ἐπέστη	αὐτοῖς,	καὶ	δόξα	Κυρίου
na	malaika	wa-Bwana	akawasimamia	wao	na	utukufu	wa-Bwana
G2532	G0032	G2962	G2186	G0846	G2532	G1391	G2962

περιέλαμψεν	αὐτούς,	καὶ	ἐφοβήθησαν	φόβον	μέγαν.
ukawazunguka-nuru	wao	na	wakaogopa	hofu	kuu
G4034	G0846	G2532	G5399	G5401	G3173

> Ghafula tazama, malaika wa Bwana akawatokea, nao utukufu wa Bwana ukawang'aria kotekote, wakaingiwa na hofu.

10

καὶ	εἶπεν	αὐτοῖς	ὁ	ἄγγελος,	Μὴ	φοβεῖσθε;	ἰδοὺ	γὰρ,
na	akawaambia	wao	huyo	malaika	Msiogope	msiogope	tazama	kwa-maana
G2532	G3004	G0846	G3588	G0032	G3361	G5399	G3708	G1063

εὐαγγελίζομαι	ὑμῖν	χαρὰν	μεγάλην,	ἥτις	ἔσται	παντὶ	τῷ
ninawahuburia-habari-njema	ninyi	furaha	kubwa	ambayo	itakuwa	watu-wote	watu
G2097	G4771	G5479	G3173	G3748	G1510	G3956	G3588

λαῷ;
watu
G2992

> Lakini malaika akawaambia: "Msiogope. Kwa maana tazama nawaletea habari njema za furaha itakayokuwa kwa watu wote.

11

ὅτι	ἐτέχθη	ὑμῖν	σήμερον	Σωτήρ,	ὅς	ἐστιν	Χριστὸς	Κύριος,	ἐν
kwamba	amezaliwa	kwenu	leo	Mwokozi	ambaye	ndiye	Christós	Bwana	katika
G3754	G5088	G4771	G4594	G4990	G3739	G1510	G5547	G2962	G1722

πόλει	Δαυίδ.
mji	wa-Dauíd
G4172	G1138

> Leo katika mji wa Daudi kwa ajili yenu amezaliwa Mwokozi, ndiye Kristo Bwana.

12

καὶ	τοῦτο	ὑμῖν	‹τὸ›	σημεῖον:	εὑρήσετε	βρέφος	ἐσπαργανωμένον,	καὶ
na	hii	kwenu	ishara	ishara	mtampata	mtoto	amefungwa–nguo	na
G2532	G3778	G4771	G3588	G4592	G2147	G1025	G4683	G2532

κείμενον	ἐν	φάτνῃ.
amelazwa	katika	hori
G2749	G1722	G5336

> Hii ndiyo itakayokuwa ishara kwenu: Mtamkuta mtoto mchanga amefunikwa nguo za kitoto na kulazwa katika hori ya kulia ng'ombe."

13

καὶ	ἐξαίφνης	ἐγένετο	σὺν	τῷ	ἀγγέλῳ	πλῆθος	στρατιᾶς	οὐρανίου,
na	ghafla	ikawa	pamoja–na	huyo	malaika	wingi	jeshi	la–mbinguni
G2532	G1810	G1096	G4862	G3588	G0032	G4128	G4756	G3770

αἰνούντων	τὸν	Θεὸν,	καὶ	λεγόντων,
wakimsifu	Mungu	Mungu	na	wakisema
G0134	G3588	G2316	G2532	G3004

> Ghafula pakawa na jeshi kubwa la mbinguni pamoja na huyo malaika wakimsifu Mungu wakisema,

14

Δόξα	ἐν	ὑψίστοις	Θεῷ,	καὶ	ἐπὶ	γῆς	εἰρήνη	ἐν	ἀνθρώποις,
Utukufu	juu	juu–sana	kwa–Mungu	na	duniani	duniani	amani	kwa	watu
G1391	G1722	G5310	G2316	G2532	G1909	G1093	G1515	G1722	G0444

εὐδοκίας!
wa–radhi–yake
G2107

> "Atukuzwe Mungu juu mbinguni, na duniani iwe amani kwa watu aliowaridhia."

15

Καὶ	ἐγένετο,	ὡς	ἀπῆλθον	ἀπ'	αὐτῶν	εἰς	τὸν	οὐρανὸν
Na	ikawa	walipoondoka	walipoondoka	kutoka	kwao	kwenda	mbinguni	mbinguni
G2532	G1096	G5613	G0565	G0575	G0846	G1519	G3588	G3772

οἱ	ἄγγελοι,	οἱ	ποιμένες	ἐλάλουν	πρὸς	ἀλλήλους,	Διέλθωμεν	δὴ
malaika	malaika	wachungaji	wachungaji	wakasema	kwa	wao–kwa–wao	Twende	sasa
G3588	G0032	G3588	G4166	G2980	G4314	G0240	G1330	G1211

ἕως	Βηθλεὲμ,	καὶ	ἴδωμεν	τὸ	ῥῆμα	τοῦτο	τὸ	γεγονὸς,	ὃ	ὁ
mpaka	Bēthléem	na	tuone	jambo	jambo	hili	lililotokea	lililotokea	ambalo	Bwana
G2193	G0965	G2532	G3708	G3588	G4487	G3778	G3588	G1096	G3739	G3588

Κύριος	ἐγνώρισεν	ἡμῖν.
Bwana	ametujulisha	sisi
G2962	G1107	G1473

> Hao malaika walipokwisha kuondoka na kwenda zao mbinguni, wale wachungaji wakasemezana wao kwa wao, "Twendeni Bethlehemu tukaone mambo haya ya ajabu yaliyotukia, ambayo Bwana ametuambia habari zake."

16

καὶ	ἦλθαν	σπεύσαντες,	καὶ	ἀνεῦραν	τήν	τε	Μαριὰμ	καὶ	τὸν
na	wakaja	kwa–haraka	na	wakampata	Mariám	na	Mariám	na	Iōsēph
G2532	G2064	G4692	G2532	G0429	G3588	G5037	G3137	G2532	G3588

Ἰωσὴφ,	καὶ	τὸ	βρέφος,	κείμενον	ἐν	τῇ	φάτνῃ.
Iōsēph	na	mtoto	mtoto	amelazwa	katika	hori	hori
G2501	G2532	G3588	G1025	G2749	G1722	G3588	G5336

> Hivyo wakaenda haraka Bethlehemu, wakawakuta Maria na Yosefu na yule mtoto mchanga akiwa amelala katika hori la kulia ng'ombe.

17

ἰδόντες	δὲ,	ἐγνώρισαν	περὶ	τοῦ	ῥήματος	τοῦ	λαληθέντος	αὐτοῖς,
walipoona	na	wakatangaza	kuhusu	neno	neno	lililosemwa	lililosemwa	kwao
G3708	G1161	G1107	G4012	G3588	G4487	G3588	G2980	G0846

περὶ	τοῦ	παιδίου	τούτου.
kuhusu	mtoto	mtoto	huyu
G4012	G3588	G3813	G3778

> Walipomwona yule mtoto, wakawaeleza yale waliyokuwa wameambiwa kuhusu huyo mtoto.

18

καὶ	πάντες	οἱ	ἀκούσαντες,	ἐθαύμασαν	περὶ	τῶν	λαληθέντων
na	wote	waliosikia	waliosikia	wakashangaa	kuhusu	yaliyosemwa	yaliyosemwa
G2532	G3956	G3588	G0191	G2296	G4012	G3588	G2980

ὑπὸ	τῶν	ποιμένων	πρὸς	αὐτούς.
na	wachungaji	wachungaji	kwao	wao
G5259	G3588	G4166	G4314	G0846

> Nao wote waliosikia habari hizi wakastaajabia yale waliyoambiwa na wale wachungaji wa kondoo.

19

ἡ	δὲ	Μαρία	πάντα	συνετήρει	τὰ	ῥήματα	ταῦτα,	συμβάλλουσα	ἐν
Maria	lakini	Maria	yote	aliyahifadhi	mambo	mambo	haya	akiyatafakari	katika
G3588	G1161	G3137	G3956	G4933	G3588	G4487	G3778	G4820	G1722

τῇ	καρδίᾳ	αὐτῆς.
moyo	moyo	wake
G3588	G2588	G0846

> Lakini Maria akayaweka mambo haya yote moyoni mwake na kuyatafakari.

20

καὶ	ὑπέστρεψαν	οἱ	ποιμένες,	δοξάζοντες	καὶ	αἰνοῦντες	τὸν	Θεὸν
na	wakarudi	wachungaji	wachungaji	wakimtukuza	na	wakimsifu	Mungu	Mungu
G2532	G5290	G3588	G4166	G1392	G2532	G0134	G3588	G2316

ἐπὶ	πᾶσιν	οἷς	ἤκουσαν	καὶ	εἶδον,	καθὼς	ἐλαλήθη
kwa	yote	waliyosikia	waliyosikia	na	waliyoona	kama–walivyoambiwa	walivyoambiwa
G1909	G3956	G3739	G0191	G2532	G3708	G2531	G2980

πρὸς	αὐτούς.
wao	wao
G4314	G0846

> Wale wachungaji wakarudi, huku wakimtukuza Mungu na kumsifu kwa ajili ya mambo yote waliyokuwa wameambiwa na kuyaona.

21

Καὶ	ὅτε	ἐπλήσθησαν	ἡμέραι	ὀκτὼ	τοῦ	περιτεμεῖν	αὐτόν,	καὶ
Na	zilipotimia	zilipotimia	siku	nane	za–kumtahiri	kumtahiri	yeye	na
G2532	G3753	G4130	G2250	G3638	G3588	G4059	G0846	G2532

ἐκλήθη	τὸ	ὄνομα	αὐτοῦ	Ἰησοῦς,	τὸ	κληθὲν	ὑπὸ	τοῦ	ἀγγέλου	πρὸ
akaitwa	jina	jina	lake	Iēsoûs	jina	aliliitwa	na	malaika	malaika	kabla–ya
G2564	G3588	G3686	G0846	G2424	G3588	G2564	G5259	G3588	G0032	G4253

τοῦ	συλλημφθῆναι	αὐτὸν	ἐν	τῇ	κοιλίᾳ.
kupata–mimba	kupata–mimba	yeye	katika	tumbo	tumbo
G3588	G4815	G0846	G1722	G3588	G2836

> Hata zilipotimia siku nane, ulikuwa ndio wakati wa kumtahiri mtoto, akaitwa Yesu, jina alilokuwa amepewa na malaika kabla hajatungwa mimba.

22

Καὶ	ὅτε	ἐπλήσθησαν	αἱ	ἡμέραι	τοῦ	καθαρισμοῦ	αὐτῶν
Na	zilipotimia	zilipotimia	siku	siku	za–kutakaswa	kutakaswa	kwao
G2532	G3753	G4130	G3588	G2250	G3588	G2512	G0846

κατὰ	τὸν	νόμον	Μωϋσέως,	ἀνήγαγον	αὐτὸν	εἰς	Ἱεροσόλυμα,
kulingana–na	sheria	sheria	ya–Mōysēs	wakamleta	yeye	kwenda	Yerúsolēma
G2596	G3588	G3551	G3475	G0321	G0846	G1519	G2414

παραστῆσαι	τῷ	Κυρίῳ,
kumtoa	kwa–Bwana	Bwana
G3936	G3588	G2962

> Ulipotimia wakati wa utakaso wake Maria kwa mujibu wa Sheria ya Mose, basi Yosefu na Maria walimpeleka mtoto Yerusalemu, ili kumweka wakfu kwa Bwana

23

καθὼς	γέγραπται	ἐν	νόμῳ	Κυρίου,	ὅτι	Πᾶν	ἄρσεν
kama–ilivyoandikwa	imeandikwa	katika	sheria	ya–Bwana	kwamba	Kila	mwanaume
G2531	G1125	G1722	G3551	G2962	G3754	G3956	G0730

διανοῖγον	μήτραν	ἅγιον	τῷ	Κυρίῳ	κληθήσεται;
afunguaye	tumbo	mtakatifu	kwa–Bwana	Bwana	ataitwa
G1272	G3388	G0040	G3588	G2962	G2564

> (kama ilivyoandikwa katika Sheria ya Bwana, kwamba, “Kila mtoto wa kiume kifungua mimba atawekwa wakfu kwa Bwana”),

24

καὶ	τοῦ	δοῦναι	θυσίαν,	κατὰ	τὸ	εἰρημένον	ἐν	τῷ	νόμῳ
na	kutoa	kutoa	dhabihu	kulingana–na	ilivyosemwa	ilivyosemwa	katika	sheria	sheria
G2532	G3588	G1325	G2378	G2596	G3588	G2046	G1722	G3588	G3551

Κυρίου,	ζεῦγος	τρυγόνων,	ἢ	δύο	νοσσοὺς	περιστερῶν.
ya–Bwana	jozi	njiwa–wadogo	au	wawili	makinda	ya–njiwa
G2962	G2201	G5167	G2228	G1417	G3502	G4058

> na pia kutoa dhabihu kulingana na yale yaliyonenwa katika Sheria ya Bwana: “Hua wawili au makinda mawili ya njiwa.”

25

Καὶ	ἰδοὺ,	ἄνθρωπος	ἦν	ἐν	Ἰερουσαλὴμ,	ᾧ	ὄνομα	Συμεών;	καὶ
Na	tazama	mtu	alikuwa	katika	Yerúsolēma	jina–lake	jina	Sumeōn	na
G2532	G3708	G0444	G1510	G1722	G2419	G3739	G3686	G4826	G2532

ὁ	ἄνθρωπος	οὗτος	δίκαιος	καὶ	εὐλαβής,	προσδεχόμενος	παράκλησιν
mtu	mtu	huyu	mwenye–haki	na	mcha–Mungu	akitazamia	faraja
G3588	G0444	G3778	G1342	G2532	G2126	G4327	G3874

τοῦ	Ἰσραήλ,	καὶ	Πνεῦμα	ἦν	Ἅγιον	ἐπ’	αὐτόν.
ya–Israēl	Israēl	na	Roho	alikuwa	Mtakatifu	juu–yake	yeye
G3588	G2474	G2532	G4151	G1510	G0040	G1909	G0846

> Basi alikuwako huko Yerusalemu mtu mmoja jina lake Simeoni, ambaye alikuwa mwenye haki na mcha Mungu, akitarajia faraja ya Israeli, na Roho Mtakatifu alikuwa juu yake.

26

καὶ	ἦν	αὐτῷ	κεχρηματισμένον	ὑπὸ	τοῦ	Πνεύματος	τοῦ	Ἁγίου,
na	ilikuwa	kwake	amefunuliwa	na	Roho	Roho	Mtakatifu	Mtakatifu
G2532	G1510	G0846	G5537	G5259	G3588	G4151	G3588	G0040

μὴ	ἰδεῖν	θάνατον	πρὶν	ἢ	ἂν	ἴδῃ	τὸν	Χριστὸν	Κυρίου.
hataona	kuona	kifo	kabla	ya	kwanza	amwone	Christós	Christós	wa–Bwana
G3361	G3708	G2288	G4250	G2228	G0302	G3708	G3588	G5547	G2962

> Roho Mtakatifu alikuwa amemfunulia kuwa hatakufa kabla hajamwona Kristo wa Bwana.

27

καὶ	ἦλθεν	ἐν	τῷ	Πνεύματι	εἰς	τὸ	ἱερόν;	καὶ	ἐν	τῷ
na	akaja	katika	Roho	Roho	kwenye	hekalu	hekalu	na	wakati	wazazi
G2532	G2064	G1722	G3588	G4151	G1519	G3588	G2411	G2532	G1722	G3588

εἰσαγαγεῖν	τοὺς	γονεῖς	τὸ	παιδίον	Ἰησοῦν,	τοῦ	ποιῆσαι	αὐτοὺς
walipomleta	wazazi	wazazi	mtoto	mtoto	Iēsoûs	kufanya	kufanya	wao
G1521	G3588	G1118	G3588	G3813	G2424	G3588	G4160	G0846

κατὰ	τὸ	εἰθισμένον	τοῦ	νόμου	περὶ	αὐτοῦ,
kulingana–na	desturi	desturi	ya–sheria	sheria	kuhusu	yeye
G2596	G3588	G1480	G3588	G3551	G4012	G0846

> Simeoni, akiwa ameongozwa na Roho Mtakatifu, alikwenda Hekaluni. Wazazi walipomleta mtoto Yesu ili kumfanyia kama ilivyokuwa desturi ya Sheria,

28

καὶ	αὐτὸς	ἐδέξατο	αὐτὸ	εἰς	τὰς	ἀγκάλας,	καὶ	εὐλόγησεν	τὸν
na	yeye	akampokea	yeye	mikononi	mikononi	mwake	na	akamsifu	Mungu
G2532	G0846	G1209	G0846	G1519	G3588	G0043	G2532	G2127	G3588

Θεὸν,	καὶ	εἶπεν,
Mungu	na	akasema
G2316	G2532	G3004

> ndipo Simeoni akampokea mtoto mikononi mwake na kumsifu Mungu, akisema:

29

Νῦν	ἀπολύεις	τὸν	δοῦλόν	σου,	Δέσποτα,	κατὰ	τὸ	ῥῆμά
Sasa	unamwacha	mtumishi	mtumishi	wako	Bwana–Mkuu	kulingana–na	neno	neno
G3568	G0630	G3588	G1401	G4771	G1203	G2596	G3588	G4487

σου,	ἐν	εἰρήνῃ;
lako	kwa	amani
G4771	G1722	G1515

> “Bwana Mwenyezi, kama ulivyoahidi, sasa wamruhusu mtumishi wako aende zake kwa amani.

30

ὅτι	εἶδον	οἱ	ὀφθαλμοί	μου	τὸ	σωτήριόν	σου,
kwa–maana	yameona	macho	macho	yangu	wokovu	wokovu	wako
G3754	G3708	G3588	G3788	G1473	G3588	G4992	G4771

> Kwa maana macho yangu yameuona wokovu wako,

31

ὃ	ἡτοίμασας	κατὰ	πρόσωπον	πάντων	τῶν	λαῶν,
ambao	umeandaa	mbele–ya	uso	watu–wote	watu	watu
G3739	G2090	G2596	G4383	G3956	G3588	G2992

> ulioweka tayari machoni pa watu wote,

32

φῶς	εἰς	ἀποκάλυψιν	ἐθνῶν,	καὶ	δόξαν	λαοῦ	σου,	Ἰσραήλ.
nuru	kwa	ufunuo	mataifa	na	utukufu	watu	wako	Israēl
G5457	G1519	G0602	G1484	G2532	G1391	G2992	G4771	G2474

> nuru kwa ajili ya ufunuo kwa watu wa Mataifa na kwa ajili ya utukufu kwa watu wako Israeli.”

33

καὶ	ἦν	ὁ	πατὴρ	αὐτοῦ,	καὶ	ἡ	μήτηρ,	θαυμάζοντες	ἐπὶ
na	walikuwa	baba	baba	yake	na	mama	mama	wakishangaa	kuhusu
G2532	G1510	G3588	G3962	G0846	G2532	G3588	G3384	G2296	G1909

τοῖς	λαλουμένοις	περὶ	αὐτοῦ.
yaliyosemwa	yaliyosemwa	kumhusu	yeye
G3588	G2980	G4012	G0846

> Naye Yosefu na mama yake mtoto wakastaajabu kwa yale yaliyokuwa yamesemwa kumhusu huyo mtoto.

34

καὶ	εὐλόγησεν	αὐτοὺς	Συμεὼν,	καὶ	εἶπεν	πρὸς	Μαριὰμ	τὴν	μητέρα
na	akawabariki	wao	Sumeón	na	akasema	kwa	Mariám	mama	mama
G2532	G2127	G0846	G4826	G2532	G3004	G4314	G3137	G3588	G3384

αὐτοῦ,	Ἰδοὺ,	οὗτος	κεῖται	εἰς	πτῶσιν	καὶ	ἀνάστασιν	πολλῶν	ἐν
yake	Tazama	huyu	amewekwa	kwa	kuanguka	na	kufufuka	wengi	katika
G0846	G3708	G3778	G2749	G1519	G4431	G2532	G0386	G4183	G1722

τῷ	Ἰσραὴλ,	καὶ	εἰς	σημεῖον	ἀντιλεγόμενον;
Israēl	Israēl	na	kwa	ishara	itakayokanushwa
G3588	G2474	G2532	G1519	G4592	G0483

> Kisha Simeoni akawabariki, akamwambia Maria mama yake, “Mtoto huyu amewekwa kwa makusudi ya kuanguka na kuinuka kwa wengi katika Israeli. Atakuwa ishara ambayo watu watanena dhidi yake,

35

καὶ	σοῦ	δὲ	αὐτῆς	τὴν	ψυχὴν	διελεύσεται	ῥομφαία;	ὅπως	ἂν
na	wewe	pia	nafsi	nafsi	nafsi	itapenyezwa	upanga	ili	yafunuliwe
G2532	G4771	G1161	G0846	G3588	G5590	G1330	G4501	G3704	G0302

ἀποκαλυφθῶσιν	ἐκ	πολλῶν	καρδιῶν	διαλογισμοί.
yafunuliwe	kutoka	mioyo–mingi	mioyo	mawazo
G0601	G1537	G4183	G2588	G1261

> ili mawazo ya mioyo mingi yadhihirike. Nao upanga utauchoma moyo wako.”

36

Καὶ	ἦν	Ἄννα,	προφῆτις,	θυγάτηρ	Φανουήλ,	ἐκ	φυλῆς	Ἀσήρ.	αὕτη
Na	alikuwa	Ánna	nabii–wa–kike	binti	Phanouēl	kutoka	kabila	la–Ashēr	huyu
G2532	G1510	G0451	G4398	G2364	G5323	G1537	G5443	G0768	G3778

προβεβηκυῖα	ἐν	ἡμέραις	πολλαῖς,	ζήσασα	μετὰ	ἀνδρὸς	ἔτη	ἑπτὰ	ἀπὸ
amesogea–mbele	katika	siku	nyingi	aliishi	na	mume	miaka	saba	tangu
G4260	G1722	G2250	G4183	G2198	G3326	G0435	G2094	G2033	G0575

τῆς	παρθενίας	αὐτῆς,
ubikira	ubikira	wake
G3588	G3932	G0846

> Tena alikuwako Hekaluni nabii mmoja mwanamke, jina lake Ana binti Fanueli, wa kabila la Asheri. Alikuwa mzee sana; naye alikuwa ameolewa na kuishi na mume kwa miaka saba tu, kisha mumewe akafa.

37

καὶ	αὐτὴ	χήρα,	ἕως	ἐτῶν	ὀγδοήκοντα	τεσσάρων,	ἣ	οὐκ
na	yeye	mjane	mpaka	miaka	themanini	na–nne	ambaye	hakuondoka
G2532	G0846	G5503	G2193	G2094	G3589	G5064	G3739	G3756

ἀφίστατο	τοῦ	ἱεροῦ,	νηστείαις	καὶ	δεήσεσιν	λατρεύουσα	νύκτα	καὶ
hakuondoka	hekaluni	hekaluni	kwa–kufunga	na	maombi	akimtumikia	usiku	na
G0868	G3588	G2411	G3521	G2532	G1162	G3000	G3571	G2532

ἡμέραν.
mchana
G2250

> Hivyo alikuwa mjane na umri wake ulikuwa miaka themanini na minne. Yeye hakuondoka humo Hekaluni usiku wala mchana, bali alikuwa akimwabudu Mungu, akifunga na kuomba.

38

καὶ	αὐτῇ	τῇ	ὥρᾳ	ἐπιστᾶσα,	ἀνθωμολογεῖτο	τῷ	Θεῷ,	καὶ	ἐλάλει
na	kwake	saa	saa	ile–ile	akamshukuru	Mungu	Mungu	na	akasema
G2532	G0846	G3588	G5610	G2186	G0437	G3588	G2316	G2532	G2980

περὶ	αὐτοῦ,	πᾶσιν	τοῖς	προσδεχομένοις	λύτρωσιν	Ἰερουσαλήμ.
kumhusu	yeye	wote	waliomtazamia	waliomtazamia	ukombozi	wa–Yerúsolēma
G4012	G0846	G3956	G3588	G4327	G3085	G2419

Wakati huo huo, Ana alikuja akaanza kusifu, akimshukuru Mungu na kusema habari za huyo mtoto kwa watu wote waliokuwa wakitarajia ukombozi wa Yerusalemu.

39

Καὶ	ὡς	ἐτέλεσαν	πάντα	τὰ	κατὰ	τὸν	νόμον
Na	walipokamilisha	walipokamilisha	yote	kulingana–na	kulingana–na	sheria	sheria
G2532	G5613	G5055	G3956	G3588	G2596	G3588	G3551

Κυρίου,	ἐπέστρεψαν	εἰς	τὴν	Γαλιλαίαν,	εἰς	πόλιν	ἑαυτῶν,	Ναζαρέθ.
ya–Bwana	wakarudi	kwenda	Galilaya	Galilaya	kwenye	mji	wao	Nazareth
G2962	G1994	G1519	G3588	G1056	G1519	G4172	G1438	G3478

Yosefu na Maria walipokuwa wamekamilisha mambo yote yaliyotakiwa na Sheria ya Bwana, walirudi mjini kwao Nazareti huko Galilaya.

40

Τὸ	δὲ	παιδίον	ηὔξανεν	καὶ	ἐκραταιοῦτο,	πληρούμενον	σοφίᾳ,	καὶ	χάρις
Mtoto	na	mtoto	akakua	na	akawa–imara	akijazwa	hekima	na	neema
G3588	G1161	G3813	G0837	G2532	G2901	G4137	G4678	G2532	G5485

Θεοῦ	ἦν	ἐπ’	αὐτό.
ya–Mungu	ilikuwa	juu–yake	yeye
G2316	G1510	G1909	G0846

Naye yule mtoto akakua na kuongezeka nguvu, akiwa amejaa hekima, na neema ya Mungu ilikuwa juu yake.

41

Καὶ	ἐπορεύοντο	οἱ	γονεῖς	αὐτοῦ	κατ’	ἔτος	εἰς	Ἰερουσαλὴμ
Na	walienda	wazazi	wazazi	wake	kila–mwaka	mwaka	kwenda	Yerúsolēma
G2532	G4198	G3588	G1118	G0846	G2596	G2094	G1519	G2419

τῇ	ἑορτῇ	τοῦ	πάσχα.
kwa–sikukuu	sikukuu	ya–Pasaka	Pasaka
G3588	G1859	G3588	G3957

Kila mwaka Yosefu na Maria mama yake Yesu walikuwa na desturi ya kwenda Yerusalemu kwa ajili ya Sikukuu ya Pasaka.

42

Καὶ	ὅτε	ἐγένετο	ἐτῶν	δώδεκα,	ἀναβαινόντων	αὐτῶν,	κατὰ
Na	alipokuwa	alipokuwa	miaka	kumi–na–miwili	walipopanda	wao	kulingana–na
G2532	G3753	G1096	G2094	G1427	G0305	G0846	G2596

τὸ	ἔθος	τῆς	ἑορτῆς,
desturi	desturi	ya–sikukuu	sikukuu
G3588	G1485	G3588	G1859

Yesu alipokuwa na umri wa miaka kumi na miwili, walipanda kwenda kwenye Sikukuu hiyo kama ilivyokuwa desturi.

43

καὶ	τελειωσάντων	τὰς	ἡμέρας,	ἐν	τῷ	ὑποστρέφειν	αὐτοὺς,	ὑπέμεινεν
na	walipokamilisha	siku	siku	wakati	waliporudi	waliporudi	wao	alibaki
G2532	G5048	G3588	G2250	G1722	G3588	G5290	G0846	G5278

Ἰησοῦς	ὁ	παῖς	ἐν	Ἰερουσαλήμ.	καὶ	οὐκ	ἔγνωσαν	οἱ	γονεῖς
Iēsoûs	kijana	kijana	katika	Yerúsolēma	na	hawakujua	hawakujua	wazazi	wazazi
G2424	G3588	G3816	G1722	G2419	G2532	G3756	G1097	G3588	G1118

αὐτοῦ.
wake
G0846

Baada ya Sikukuu kumalizika, wakati Yosefu na Maria mama yake walipokuwa wakirudi nyumbani, Yesu alibaki Yerusalemu lakini hawakutambua.

44

νομίσαντες	δὲ	αὐτὸν	εἶναι	ἐν	τῇ	συνοδίᾳ,	ἦλθον	ἡμέρας
wakidhani	na	yeye	alikuwa	katika	msafara	msafara	wakaenda	siku
G3543	G1161	G0846	G1510	G1722	G3588	G4923	G2064	G2250

ὁδὸν,	καὶ	ἀνεζήτουν	αὐτὸν	ἐν	τοῖς	συγγενεῦσιν,	καὶ
mwendo-wa-siku	na	wakamtafuta	yeye	miongoni-mwa	jamaa	jamaa	na
G3598	G2532	G0327	G0846	G1722	G3588	G4773	G2532

τοῖς	γνωστοῖς:
marafiki	marafiki
G3588	G1110

> Wao wakidhani kuwa yuko miongoni mwa wasafiri, walienda mwendo wa kutwa nzima. Ndipo wakaanza kumtafuta miongoni mwa jamaa zao na marafiki.

45

καὶ	μὴ	εὑρόντες,	ὑπέστρεψαν	εἰς	Ἰερουσαλὴμ,	ἀναζητοῦντες
na	hawakumpata	hawakumpata	wakarudi	kwenda	Yerúsolēma	wakimtafuta
G2532	G3361	G2147	G5290	G1519	G2419	G0327

αὐτόν.	
yeye	
G0846	

> Walipomkosa walirudi Yerusalemu ili kumtafuta.

46

καὶ	ἐγένετο	μετὰ	ἡμέρας	τρεῖς,	εὗρον	αὐτὸν	ἐν	τῷ	ἱερῷ,
na	ikawa	baada-ya	siku	tatu	wakampata	yeye	katika	hekalu	hekalu
G2532	G1096	G3326	G2250	G5140	G2147	G0846	G1722	G3588	G2411

καθεζόμενον	ἐν	μέσῳ	τῶν	διδασκάλων,	καὶ	ἀκούοντα	αὐτῶν	καὶ
ameketi	katikati	katikati	ya-walimu	walimu	na	akiwasikiliza	wao	na
G2516	G1722	G3319	G3588	G1320	G2532	G0191	G0846	G2532

ἐπερωτῶντα	αὐτούς.
akiwauliza	wao
G1905	G0846

> Baada ya siku tatu wakamkuta ndani ya Hekalu, akiwa ameketi katikati ya walimu wa sheria, akiwasikiliza na kuwauliza maswali.

47

ἐξίσταντο	δὲ	πάντες	οἱ	ἀκούοντες	αὐτοῦ	ἐπὶ	τῇ	συνέσει
wakashangaa	na	wote	waliomsikia	waliomsikia	yeye	kwa	ufahamu	ufahamu
G1839	G1161	G3956	G3588	G0191	G0846	G1909	G3588	G4907

καὶ	ταῖς	ἀποκρίσεσιν	αὐτοῦ.
na	majibu	majibu	yake
G2532	G3588	G0612	G0846

> Wote waliomsikia walistaajabishwa na uwezo wake mkubwa wa kuelewa, na majibu aliyoyatoa.

48

καὶ	ἰδόντες	αὐτὸν,	ἐξεπλάγησαν,	καὶ	εἶπεν	πρὸς	αὐτὸν	ἡ
na	walipomwona	yeye	wakashangaa-sana	na	akamwambia	yeye	yeye	mama
G2532	G3708	G0846	G1605	G2532	G3004	G4314	G0846	G3588

μήτηρ	αὐτοῦ,	Τέκνον	τί	ἐποίησας	ἡμῖν	οὕτως?	ἰδοὺ,	ὁ	πατήρ
mama	yake	Mwanangu	kwa-nini	umetutendea	sisi	hivyo	tazama	baba	baba
G3384	G0846	G5043	G5101	G4160	G1473	G3779	G3708	G3588	G3962

σου	κἀγὼ,	ὀδυνώμενοι,	ἐζητοῦμέν	σε.
yako	na-mimi	kwa-huzuni	tulikuwa-tukikutafuta	wewe
G4771	G2504	G3600	G2212	G4771

> Yosefu na Maria mama yake walipomwona walishangaa. Mama yake akamuuliza, “Mwanangu, mbona umetufanyia hivi? Tazama, mimi na baba yako tumekuwa tukikutafuta kwa wasiwasi mkubwa kila mahali.”

49

καὶ	εἶπεν	πρὸς	αὐτούς,	Τί	ὅτι	ἐζητεῖτέ	με?	οὐκ
na	akawaambia	wao	wao	Kwa–nini	kwamba	mlinitafuta	mimi	hamkujua
G2532	G3004	G4314	G0846	G5101	G3754	G2212	G1473	G3756

ᾔδειτε	ὅτι	ἐν	τοῖς	τοῦ	Πατρός	μου	δεῖ	εἶναί	με?
hamkujua	kwamba	katika	mambo	ya–Baba	Baba	yangu	inanipasa	kuwa	mimi
G1492	G3754	G1722	G3588	G3588	G3962	G1473	G1163	G1510	G1473

> Yesu akawaambia, “Kwa nini kunitafuta? Hamkujua kwamba imenipasa kuwa katika nyumba ya Baba yangu?”

50

καὶ	αὐτοὶ	οὐ	συνῆκαν	τὸ	ῥῆμα	ὃ	ἐλάλησεν	αὐτοῖς.
na	wao	hawakuelewa	hawakuelewa	neno	neno	alilosema	alilosema	kwao
G2532	G0846	G3756	G4920	G3588	G4487	G3739	G2980	G0846

> Lakini wao hawakuelewa maana ya lile alilowaambia.

51

καὶ	κατέβη	μετ’	αὐτῶν	καὶ	ἦλθεν	εἰς	Ναζαρὲθ,	καὶ	ἦν
na	akashuka	pamoja–nao	wao	na	akaja	kwenda	Nazareth	na	alikuwa
G2532	G2597	G3326	G0846	G2532	G2064	G1519	G3478	G2532	G1510

ὑποτασσόμενος	αὐτοῖς.	καὶ	ἡ	μήτηρ	αὐτοῦ	διετήρει	πάντα	τὰ	ῥήματα
akiwatii	wao	na	mama	mama	yake	alihifadhi	yote	mambo	mambo
G5293	G0846	G2532	G3588	G3384	G0846	G1301	G3956	G3588	G4487

‹ταῦτα›	ἐν	τῇ	καρδίᾳ	αὐτῆς.
haya	katika	moyo	moyo	wake
G3778	G1722	G3588	G2588	G0846

> Ndipo akashuka pamoja nao hadi Nazareti, naye alikuwa mtiifu kwao. Lakini mama yake akayaweka moyoni mwake mambo haya yote.

52

Καὶ	Ἰησοῦς	προέκοπτεν	ἐν	τῇ	σοφίᾳ	καὶ	ἡλικίᾳ,	καὶ	χάριτι
Na	Iēsoûs	akaendelea	katika	hekima	hekima	na	umri	na	neema
G2532	G2424	G4298	G1722	G3588	G4678	G2532	G2244	G2532	G5485

παρὰ	Θεῷ	καὶ	ἀνθρώποις.
mbele–ya	Mungu	na	wanadamu
G3844	G2316	G2532	G0444

> Naye Yesu akakua katika hekima na kimo, akimpendeza Mungu na wanadamu.